

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 27 kwietnia 2026 r.

z urzędu

w przedmiocie połączenia do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy o sygn. akt I ZI 16/25 ze sprawą o sygn. akt I ZI 3/23

na podstawie art. 33 § 1 k.p.k. i art. 34 § 2 k.p.k. w zw. z art. 55 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w zw. z art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

postanowił:

- 1. połączyć do wspólnego rozpoznania sprawy o sygn. akt: I ZI 16/25 oraz I ZI 3/23 i rozpoznać je pod wspólną sygn. akt I ZI 3/23;**
- 2. sprawę I ZI 16/25 określić jako załatwioną w inny sposób.**

UZASADNIENIE

W dniu 13 stycznia 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w K., zarejestrowany pod sygn. akt I ZI 3/23 o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Z. w stanie spoczynku wobec dostatecznie uzasadnionego

podejrzania dopuszczenia się przez wymienionego czynów z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 189 § 2 k.k. i art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2023, poz. 102, dalej powoływana jako: „ustawa o IPN”).

W dniu 19 marca 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w R., zarejestrowany pod sygn. akt I ZI 16/25 o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Z. w stanie spoczynku wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzania dopuszczenia się przez wymienionego czynów z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o IPN.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

W ocenie Sądu Najwyższego w zaistniałej sytuacji procesowej zasadnym jest połączenie sprawy o sygn. akt I ZI 3/23 ze sprawą o sygn. akt I ZI 16/25. Wskazać bowiem należy, iż pomiędzy powyższymi postępowaniami zachodzi łączność podmiotowa, gdyż dotyczą one tej samej osoby, to jest X. Y. prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Z. w stanie spoczynku.

Zgodnie z treścią art. 33 § 1 k.p.k. (stosowanym odpowiednio w niniejszym postępowaniu na podstawie art. 45 ust. 5 ustawy o IPN), jeżeli tę samą osobę oskarżono o kilka przestępstw, a sprawy należą do właściwości różnych sądów tego samego rzędu, właściwy jest sąd, w którego okręgu najpierw wszczęto postępowanie przygotowawcze. Wskazana w powyższym przepisie właściwość z łączności podmiotowej spraw, występuje wtedy, gdy elementem łączącym poszczególne postępowania jest podmiot odpowiadający za więcej niż jedno przestępstwo (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2026, art. 33).

Powyzsza właściwość z łączności podmiotowej, znajdująca zastosowanie również w postępowaniu przygotowawczym (a tym samym w postępowaniu immunitetowym), ma miejsce w niniejszej sprawie. Zarówno bowiem w sprawie o

sygn. akt I ZI 3/23, jak i w sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt I ZI 16/25, osobą objętą wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej jest prokurator Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Z. w stanie spoczynku X. Y.

Połączenie wskazanych uprzednio spraw podyktowane jest również ekonomiką procesową, wyrażoną w art. 34 § 1 i 2 k.p.k. Zgodnie bowiem z powołaną regulacją, sprawy osób oskarżonych o czyny pozostające w związku z przestępstwem sprawcy, jeżeli postępowanie przeciwko nim toczy się jednocześnie (§ 1), powinny być rozpoznane w jednym postępowaniu (§ 2). Powyższe jest tym bardziej zasadne w zaistniałej sytuacji procesowej, gdyż prowadzone postępowania dotyczą tej samej osoby. Potrzeba łącznego rozpoznania spraw dotyczących kilku przestępstw popełnionych przez tę samą osobę uzasadniona jest także względami celowości i ekonomii procesowej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 lutego 1986 r., IV KZ 39/86).

Jednocześnie podkreślić należy występującą pomiędzy wymienionymi sprawami łączność przedmiotową, wynikającą z merytorycznej zbieżności obu postępowań. Dotyczą one bowiem czynów kwalifikowanych z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 189 § 2 k.k. i art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o IPN oraz z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o IPN.

Mając zatem na uwadze podmiotową i przedmiotową łączność spraw prowadzonych pod sygn. akt I ZI 3/23 oraz I ZI 16/25 - zważając na wspomniane uprzednio względy celowości oraz wymogi ekonomii procesowej - uzasadnione jest połączenie tych spraw do wspólnego rozpoznania.

Kierując się natomiast wyrażoną w art. 33 § 1 k.p.k., regułą wyprzedzania, tak połączone sprawy należy rozpoznać łącznie pod sygnaturą akt postępowania wszczętego wcześniej, tj. prowadzonego aktualnie pod sygn. akt I ZI 3/23.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

[r..g]

Maria Szczepaniec